

Ден на фермера в Садово 2026 – традиция в селекцията на житни култури и бъдеще на алтернативните земеделски култури

Автор(и): Растителна защита
Дата: 25.05.2026 *Брой:* 5/2026

Традиционният Ден на фермера в Института по растителни генетични ресурси (ИРГР) „Константин Малков“ – Садово ще се провери на 29.05.2026 г. (петък).

ИРГР – Садово притежава богат научноизследователски опит с всички полски култури. Тук е разположена Националната семенна генбанка, съхраняваща над 70 000 образци от над 600 растителни вида. Този огромен генофонд позволява на учените в института детайлно

да изследват и развиват множество непопулярни и алтернативни култури, които днес привличат все по-силен интерес като ценен източник на хранителни вещества и като отговор на климатичните промени.

Селекция на житни култури: Устойчивост на засушаване

В условията на чести засушавания у нас, селекционната програма на института в Садово е ориентирана основно към създаването на сухоустойчиви сортове. По време на събитието, на Демонстративното поле на института, ще се запознаете с:

Пшеница: Демонстрация на най-новите сортове, засети с нормална и ниска сеитбена норма, отлично приспособени към местните климатични условия.

Ръж и тритикале: Култури, отличаващи се със своята непретенциозност и висока сухоустойчивост, изключително подходящи за планински, полупланински и подбалкански райони. В България тритикалето традиционно заема над 1 млн. дка, а ръжта поддържа стабилни площи от около 50-70 хил. дка.

Богато разнообразие от овес:

Сорт Мина: Пролетен голозърнест сорт, изключително подходящ за диетична храна и силно търсен от гълъбарите.

Сорт Калоян: Зимен плевест овес, отличен за фуражно зърно, зелена маса и биологично земеделие.

Сорт ИРГР Марина: Първият български зимен голозърнест овес, който съчетава предимствата на предходните – засява се през есента, което го предпазва от пролетното засушаване, и има отлични хранителни показатели.

Алтернативните култури - агротехника и потенциал

Учените от института в Садово ще представят тънкостите в отглеждането на няколко основни алтернативни култури, чието присъствие в българските полета постепенно се увеличава:

Лен (маслодаен, влакнодаен и междинен): Прекрасна пролетна култура с произход от Средна Азия и Средиземноморието. Изисква житни предшественици, а поради слаба устойчивост на фузариено увяхване и риск от „уморяване“ на почвата, се връща на същото поле след 5-6 години. Засява се през март (пониква при 6-8 °C) тесноредово, на дълбочина 2-4 cm с норма 8-12 kg/da. Маслодайният лен се прибира еднофазно с комбайн, а влакнодайният – със специална ленокубачна машина на снопи. Лененото масло е уникално с високото си съдържание на Омега-3, калий, магнезий, лецитин, цинк, протеини и витамини от група В.

Фацелия: Изключително медоносна култура (дава до 35 кг мед от декар с продължителност на цъфтежа 40-45 дни) и красиво декоративно растение. Поради бързия си растеж и засенчване, тя потиска плевелите и е перфектна като междинна култура за зелено торене. Тъй като измръзва напълно в напреднала фаза, след нея може да се прилага директна сеитба. Няма общи болести с основните икономически култури. За мед/семена се сее в края на март-април, а като междинна – юли-август (дълбочина 2-3 cm,

норма 800-1200 g/da). Площите ѝ в страната и интересът към нея от страна на пчеларите постоянно растат.

Бурчак (Горчив фий): Едногодишна бобова култура, чиито ценни семена се пазят дори в Световния трезор на Шпицберген. Той е източник на протеини за животните и лечебно средство за хората. Подобно на нахута (който се отглежда на 20–30 хил. дка у нас), бурчакът е сред най-сухоустойчивите бобови култури, за разлика от граха и соята, които често изискват напояване. Освобождава площите рано, което позволява качествена подготовка на почвата за следващите култури.

Просо: Заема между 10 и 20 хил. дка в страната, основно в райони с дефицит на валежи, благодарение на сериозната си издръжливост на суша.

Зимен грах сорт „Мир“: е високо ценен от животновъдите, защото съдържанието на протеин в зелената маса е около 17%, а в семената е около 27% от абсолютно сухото вещество. Грахът може да се използва за фуражни смеси заедно с тритикале и овес. Чувствително повишава млеконадоя в кравефермите, където се използва. Сортът има бърз темп на растеж и развитие рано през пролетта, затова е и подходящ като предкултура.

Бъдещето на пазара за алтернативни култури

Въпреки безспорните климатични и агротехнически предимства на тези култури, експертите от ИРГР – Садово подчертават, че голямото предизвикателство в България остава осигуряването на стабилен пазар, преработка и договорно производство. Без сигурна реализация за фермерите е трудно да поемат риска за мащабно производство – тема, която ще бъде основен фокус на нашите дискусии.

Прецизните технологии

В програмата на събитието е включено и демонстративно пръскане на посеви с новия дрон DJI Agras T100 (от фирма DJI Agriculture). С помощта на безпилотни технологии и мултиспектрални камери се постига прецизно, променливо дозиране на листни торове и препарати, намалявайки производствените разходи.

СЕЛСКОСТОПАНСКА АКАДЕМИЯ

ИНСТИТУТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ
"Константин Малков"

САДОВО

ПОКАНА

АЛТЕРНАТИВНИ КУЛТУРИ
БУРЧАК, ФАЦЕЛИЯ, ЛЕН,
ПРОСО И ДР.

ЗА КОНТАКТИ

гр. Садово, ул. "Дружба" № 2,
обл. Пловдив
GSM: 0888 305 265
e-mail: ipgr_sadovo@abv.bg
www.ipgrbg.com
www.facebook.com/IPGR Sadovo

ЗА СЕМЕНА

GSM: 0889 719 516

ИНСТИТУТЪТ ПО РАСТИТЕЛНИ
ГЕНЕТИЧНИ РЕСУРСИ
"Константин Малков"

най-любезно Ви кани на

ДЕН НА ФЕРМЕРА В САДОВО

29.05.2026 г. (петък)

ПРОГРАМА

9:30 – 10:00 Регистрация.
10:00 – 10:15 Официално откриване.
10:15 – 12:30 Посещение на Демонстративното поле на Института.
10:15 – 10:30 Демонстративно пръскане на посеви с новия дрон DJI Agras T100 от фирма DJI Agriculture.
10:30–12:00 Запознаване на гостите със сортовете, създадени в ИРГР Садово. Представяне на най-новите сортове пшеница засети с нормална и с ниска сеитбена норма. Демонстриране на сортове ечемик, тритикале, ръж, овес и зимен грах при есена и пролетна сеитба, както и на различни видове, които Института предлага за алтернативно земеделие. Разговор за интелигентното земеделие – бъдещето на селскостопанското производство.
12:00-12:30 Представяне продуктите на фирма СУММИТ АГРО - основен спонсор на събитието.

12:30-14:30 Обсъждане, въпроси, обяд.

14:30 Отпътуване.

Програма на събитието (29 май 2026 г.)

- **9:30 – 10:00** | Регистрация на участниците.
- **10:00 – 10:15** | Официално откриване.
- **10:15 – 12:30** | Посещение на Демонстративното поле на Института.
  - 10:15 – 10:30 – Демонстрация на дрон DJI Agras T100 от DJI Agriculture.
  - 10:30 – 12:00 – Представяне на сортовете (пшеница, овес "Мина", "Калоян", "ИРГР Марина", тритикале, ръж, грах "Мир", бурчак, лен, фацелия). Дискусия на терен.
- **12:00 – 12:30** | Представяне на продуктите на основния спонсор – **Суммит Агро (Sumi Agro)**.
- **12:30 – 14:30** | Дискусионен панел, въпроси и официален обяд.

За контакти и допълнителна информация: гр. Садово, ул. „Дружба“ № 2, обл.

Пловдив □ Обща информация и координация: 0888 305 265 □ Въпроси по селекция и

заглавяване на семена: 0889 719 516 ✉ e-mail: ipgr_sadovo@abv.bg □ Уебсайт:

www.ipgrbg.com / Facebook: [IPGR Sadovo](https://www.facebook.com/IPGR Sadovo)

Още по темата:

- **Ден на фермера в Садово - култури подходящи за алтернативно и биологично земеделие**